

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

***Łemkowie, Bojkowie, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa. –
T. V. – Słupsk – Zelona Góra – Svidnik, 2015. – 878 s.***

У ході формування в ХХ столітті сучасних кордонів Республіки Польща, Словаччини й Угорщини частина теренів, на яких проживали або продовжують проживати представники етнографічних груп українців, залишилися поза межами України. В умовах тоталітарних прокремлівських режимів у цих країнах було взято курс на асиміляцію титульною нацією лемків, бойків та русинів. Цій меті сприяли переселення, переслідування, дискримінаційна мовна політика, нав'язування хибних ментальних і духовних ознак та орієнтирів тощо.

Демократичні процеси, що стали можливими після звільнення з-під щільної московської опіки, та прагнення зазначених країн стати повноправними членами Європейського Союзу зробили можливими значні зміни в законодавстві та повсякденній практиці офіційних структур. Приходить усвідомлення, що національні та етнічні меншини – не проблема, а надбання. Водночас існує певна інерція мислення простих обивателів, окрім того, певні політичні сили в самих країнах (тепер уже членах ЄС), ворожі підривні центри із закордону намагаються розіграти «карту» меншин. Така ситуація спрямована і проти держави Україна. Адже різного роду політики й псевдонауковці намагаються протиставити бойків, лемків та русинів українцям – виплекати четверту Русь.

Влітку 2013 року в невеличкому словацькому містечку Свидник відбулася чергова міжнародна наукова конференція «Лемки, бойки, русини – історія, сучасність, культура

матеріальна і духовна». Конференція мала значний успіх. У її роботі, окрім словацьких науковців, узяли участь учені з Польщі, України, США, Канади, Сербії, Італії. Принагідно зазначимо, що наступна такого роду конференція пройде в місті Слупськ на теренах Республіки Польща у вересні 2015 року.

Результатом роботи конференції у Свиднику став довгоочікуваний п'ятий том матеріалів. Це ретельно підготовлене видання стало результатом співпраці Поморської академії в Слупську, Зеленогурського університету та Музею української культури у Свиднику, що є філією Словацького національного музею. Публікація споряджена змістом, вступом, де польською та англійською мовами (чомусь відсутня україномовна версія) читач може дізнатися, як виникла 2006 року сама ідея подібного роду збірників та проведення конференцій. Ініціатива належала працівникам Інституту політології Зеленогурського університету. Основний зміст збірника розділено на два розділи: «Історія і сучасність», «Культура матеріальна і духовна». Інформацію про авторів можемо почерпнути з упорядкованого переліку. Рецензентами п'ятого тому стали викладачі Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича: д-р іст. наук, професор Ю. І. Макар та канд. політ. наук, доцент В. Ю. Макар.

Автори представили широку палітру сюжетів із минувшини та сьогодення лемків, бойків і русинів як на своїх історичних землях, так і далеко за їх межами.

Дата надходження статті до редколегії 03.09.2015